

NOVADNIEKS

SESTDIEN,
1990. gada 6. oktobrī

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 419 (6123)
Maksa 3. kap.

R
U
D
E
N
S
—
90

Vai nākamgad ēdīsim rudzu maizi?

Jautājums ir aktuāls, un tas šodien uztrauc gan lauksaimniecības speciālistus, gan mūs visus, kas iecienījuši labu rudzu maizi. Ko par to domā agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» galvenais agronoms JĀNIS KIVLENIEKS?

Arī viņš nobažījies, taču uzskata, ka situācija jāvērtē

tāda, kāda tā ir. Republikā no ziemājiem paredzētajām platībām apsēta tikai puse, bet rajonā vēl mazāk. Kolhozi un padomju saimniecības bija iecerējuši ziemājus audzēt (tātad šoruden iesēt) 11 150 hektāru platībā. Šāda plānošana šķita likumsakarīga gan no saimnieciskā viedokļa, gan

arī no republikas vajadzībām, jo pēdējos piecos gados tieši ziemāju sējumi devuši visaugstākās ražas (vidēji katrs hektārs par 5 — 8 centneriem vairāk nekā vasarāji).

Optimālie ziemāju sējas termiņi jau beigušies, un ar graudiem mēsot augsni nu vairs nevajag, uzskata Jānis

Kivlenieks. Gaisa temperatūra jau zem nulles, sinoptiķi brīdina, ka tuvākajā laikā var kļūt pat vēsāks, tāpēc ziemāju sēja jāpārtrauc. Arī jau apsētie lauki apdraudēti: dzeltē dīgsti, ceturta daļa sējumu ir zem ūdens.

Gan apvienības galvenie speciālisti, gan saimniecību

laudis ir norūpējušies — ka sagatavoties un savlaicīgi veikt vismaz pavasara sēju. Ik pavasari rajonā iesēja 18 — 19 tūkstošus hektāru vasarāju. Lai vismaz daļēji kompensētu šoruden nepaveikto, nākamajā pavasarī graudaugus vajadzēs iesēt 27 tūkstošus hektāru platībā.

Kā ar izaudzēto maizi?

Slapjdrānka balinātos, nenoplautos graudaugus par maizi, ko lieto cilvēku uzturam, gan vairs nevar saukt. Bet lopbarība arī ir maize.

Pēc statistikas datiem pašlaik nenovākti 14 procenti no visām sējplatībām. Atklātu valodu runājot, sanāks savi 20 procenti,

jo daudzās neiebraucamās liķnās palikuši nenoplauti gan auzu, gan miežu, vietumis — arī ziemāju plekiši. Ik hektārā kādi 10 centneri graudu palikuši rugainēs. Tāpēc lauksaimnieki aicina visus rajona iedzīvotājus piedalīties pēdējo graudaugu hektāru novākšanā.

Otrdien rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs I. Sņikers kopā ar agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» galvenajiem speciālistiem un darba kolektīvu vadītājiem apsprieda uzdevumus, kas jāveic, lai bez zudumiem novāktu lopbarības saknaugus. Ar ra-

jona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumu šefu organizācijām jānovāc 400 hektāri lopbarības biešu.

— Kāpēc tāda steiga? — jautās daži, jo nereti saldās un parastās bietes vāca arī novembrī. Šogad kā nekad ganāmpul-

kam vajadzīgs saknaugu papildinājums. Lauksaimnieki jau aplēsuši ražību un saka: bietes augušas viduvēji, tāpēc nevarot riskēt un gaidīt, kamēr saknaugi iesals zemē, ka tas bijis ne reizi vien.

Aina ILJINA

Pārskats par piena izslaukumiem (pēc agrorūpniecības apvienības «Preiļi» dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukts no 30. septembra 11. dekadē (kg)	+ , salīdz. ar to pašu laiku 1989. g. (kg)	
		+ , salīdz. ar 1989. g. 11. dekadē (kg)	+ , salīdz. ar 1989. g. 11. dekadē (kg)
Agrofirma «Sarkanais Oktobris»	13,9	-2	-0,5
«Nākotne»	10,7	-1,5	-0,9
Sarkanā ausma	9,8	-1,3	-1,6
Galēni	9,7	-2	-1
«Smelteris»	9,6	-1,7	-0,3
Leņina	8,9	-6,3	-1,4
«Dubna»	8,8	-1	+0,6
Kirova	8,5	-1,7	-0,5
«Zelta vārpa»	8,5	-2,2	-1,1
K. Marksa	8,3	-1,7	-1
«Rušona»	8	-1,3	-1
«Līvāni»	7,9	-1,1	-1,1
«Jersika»	7,7	-1,5	-1
«Sītkalniņš»	7,7	-1,7	-1,1
Raina	7,7	-3	-0,7
«Rožupe»	7,6	-2,1	-1,2
«Gailīši»	7,5	-1,7	-1,4
Aglonas p. s.	7,4	-1,5	-0,4
«Dzintars»	7,2	-3,5	-1,3
«Ezerciems»	7	-2	-0,7
Rudzātu p. s.	6,9	-2,1	-0,2
«Silajāni»	6,6	-1,9	-0,8
«Vārkava»	6,5	-3,7	-0,4
«Vanagi»	6,4	-3,1	-0,5
RAJONA	8,7	-2,2	-0,9

ATKLĀTA VĒSTULE MONIKAI LIVDANEI

Cienījamā Monika Livdāne!

Ar šo vēstuli no savas puses apstiprinu Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas kultūras nodaļas izteikto darba piedāvājumu (šī gada 18. septembra vēstule Nr. 69-01-26), ar kuru Jūs esat iepazinies 18. septembrī.

Uzaicinu Jūs noformēties darbā un ar šī gada 15. oktobrī uzsākt amata pienākumu pildīšanu kā metodiķi — rajona masu pasākumu virsrēžisorai — ar algu 230 rubļi mēnesī. Ar šajā amatā veicamajiem pienākumiem Jums ir jāiepazīstas rajona kultūras nodaļā.

Šis darba piedāvājums ir spēkā līdz šī gada 15. oktobrim.

I. SŅIKERS,

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs

RAJONA PANORĀMA

28. septembrī Preiļos bija iegriezušies programmas «Latgola» veidotāji Anta Rugāte, Rīta Broka, Juris Saukāns un Uldis Dvinskis. Sarunā ar Preiļu eksperimentālās televīzijas grupas darbiniekiem tika apspriestas savstarpējās sadarbības iespējas.

Moldovā no 4. līdz 7. oktobrim notiek republikas komjaunatnes organizācijas kongress. Tā uzdevums, līdzīgi kā bija pie mums, ir organizācijas nosaukuma un statusa maiņa.

No Latvijas uz šo kongresu devušies divi pārstāvji — LĪPS centrālkomitejas otrais sekretārs Andrejs Krīvēns un mūsu rajona LĪPS pirmais sekretārs Aivars Staužs.

Vakar piecu dienu pieredzes apmaiņas braucienā uz Moldovu devās arī grupa, kuras sastāvā rajona skolu vadītāji un izglītības nodaļas darbinieki.

Somēnes Latvijā viesojas Zviedrijas mākslinieks kļauņš Rubens Maksens.

Pārsvērē viņa auditorijā mūsu republikā ir bērnu namu un internātskolu audzēkņi. Pagājušās nedēļas nogalē viņa uzstāšanās ar lielu prieku noskatījās Aglonas internātskoles skolēni.

Noticis seminārs, uz kuru pedagogus — organizatorus darbā gan ar jaunāko klašu skolēniem, gan ar vidusskolēniem, aicināja rajona Skolēnu jaunrades centrs.

Seminārā tika spriests par šīnī mācību gadā koptģi darāmo, par organizatoru pienākumiem un Skolēnu jaunrades centra iespējām viņiem palīdzēt — gan teorētiski, gan praktiski.

Tika nolēmts, ka Skolēnu jaunrades centrā pedagogi varēs gūt zināšanas un arī praktiskās iemaņas latviešu folklorā un etnogrāfijā.

Līvānos notika pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja J. Znotiņa, viņa vietnieka V. Vilcāna, pilsētas dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības direktora L. Seflera tikšanās ar rajona Skolēnu jaunrades centra darbiniekiem.

Tikšanās mērķis — pievērst pilsētas varas uzmanību Skolēnu jaunrades nama un citu ārpusskolas iestāžu darbam un darba apstākļiem. Galvenais, protams, — telpu jautājums.

Pilsētas vara piekritusi apvienot vienā organizācijā jauno tehniku staciju un Līvānu skolu jaunrades namu. Tagad šis jautājums jāizlemj rajona izglītības nodaļā.

Līdzīga tikšanās gaidāma arī Preiļu pilsētas izpildkomitejā.

Jau nedēļu mūsu rajonā notiek jauniešu iesaukšana. Padomju Armijā un arī — alternatīvajā darba dienestā. Lielākā daļa puīšu vēlas apgūt darbu, nevis kara māku.

Forsējot Daugavu pie Dunavas, Latvijas armijas Jelgavas pulka pirmais bataljons 1919. gada 3. oktobrī ieņēma Līvānus, atbrīvojot tos no lieliniekiem. Līvānu kaujām bija svarīga nozīme, jo tās deva iespēju satīnāt fronti un noturēt to ar mazākiem spēkiem, tādējādi sekmējot Latvijas armijas cīņu pret Bermontu.

Atzīmējot pilsētas atbrīvošanas no lieliniekiem 71. gadskārtu, Līvānos notika lāpu gājiens, kas noslēdzās vietā, kur komunistu paņvalas gados saspriecinātā pieminējamā vietā uzstādīts pieminā akmens. Lāpu gājienu un piemiņas brīdi organizēja Līvānu Pilsōņu komiteja. Piedalījās kapela «Jūlijs».

Austrumu rajonu iedzīvotājiem

Mēs, triju Baltijas republiku dažādu pilsētu un rajonu demokrātisko kustību un partiju pārstāvji, satikušies Latvijā, Daugavpilī, nolēmām izveidot Baltijas valstu austrumu rajonu pastāvīgo starpreģionālo padomi.

Uzskatām par nepieciešamu strādāt kopā, koordinēt darbu, jo nepieciešams risināt mūsu dzīves pastāvīgo problēmas. Savā zemē mums joprojām ir valdošais spēks, kas turas pretī, kas aizstāv vispirms PSKP impērijas intereses. Šie spēki, kas tiek vadīti no ārienes, apvienojušies, mēģina atvirzīt savu politisko bojāeju. Sajā netirajā spēlē tiek iebiedēti krieviski runājošie iedzīvotāji. Tiek izkropļoti vēstures fakti un notikumi, tiek izvirzītas teritoriālās pretenzijas. Mūsu kopīgais uzdevums — nepieļaut pēdē-

jā brīdī uzkūdit tautas citu citai.

Gribam dzīvot vienotu dzīvi ar visām mūsu valstu tautām, kopā atrisināt sakrājušās problēmas. Mums nevajag, lai mūsu teritorijas pārvērstos par tā sauktā atstātā sociālisma saudzētāvam. Mūsu ielas, parki un laukumi nedrīkst būt par bankrotējušās ideoloģijas uzspiesto nosaukumu un atbūtiskas nesējiem.

Apmēram pusgadsimtu mūs baroja ar puspatiesībām un pusfaktiem, izkropļots vairāku paaudžu pasaules uzskats. Tagad katram pienācis laiks noskaidrot: vai esam ar mieru, ka mūs piešķaita mākslīgi izveidotajai kategorijai «padomju tauta», vai, nezaudējot savu nacionālo savdabību, vēlamies saistīt savu likteni ar Latvijas, Lietuvas un Igaunijas likteni.

Aina Pastore — LDDP Preiļu rajona komitejas sekretāre, LDDP CK locekle; Jānis Zūgova — LTF Daugavpils nodaļas priekšsēdētājs; Jānis Grahojskis — LDDP Balvu rajona valdes priekšsēdētājs; Jānis Strods — LTF Daugavpils rajona nodaļas priekšsēdētājs, LTF Domes loceklis; Valērijs Tihonovs — Latvijas Strādnieku savienības Daugavpils nodaļas priekšsēdētājs, LSDSP loceklis; Jānis Skrīvelis — Daugavpils, LDDP CK loceklis; Valērijs Stepanovs — LDDP Rēzeknes rajona sekretārs; Ludmila Šavikina — LDDP Krāslavas rajona komitejas sekretāre; Jānis Kokins — Daugavpils, LTF Domes loceklis; Pēteris Grigālis — LDDP Ludzas rajona komitejas sekretārs; Foma Morozovs — žurnāla «Ogoņok» draugu kluba priekšsēdētājs, Daugavpils politiski represēto kluba pārstāvis; Aivars Kehris — Daugavpils latviešu biedrības valdes priekšsēdētājs; Vanda Masalska — poļu biedrības «Promen» locekle; Valdis Lauskis — LDDP Daugavpils rajona valdes priekšsēdētājs; Aušra Šuopīte — Lietuvas patstāvīgās Kompartijas Sālcininku rajona komitejas biroja locekle; Jons Mihāns — Lietuvas Republika, Snečkus pilsēta, «Sajūdis» biedrs; Vjūdis Arbačausks — Lietuvas patstāvīgās Kompartijas Snečkus pilsētas teritoriālās organizācijas koordinators; Aleksandrs Gaitāži — Lietuvas Republika, Snečkus pilsēta, Lietuvas Strādnieku savienības republikāniskās padomes loceklis; Nikolajs Kulikovs — Igaunijas patstāvīgās Kompartijas Narvas teritoriālās organizācijas sekretārs; Boriss Voronovs — Igaunijas Tautas fronte, Narva; Ants Viira — Igaunijas patstāvīgās Kompartijas CK pārstāvis, Kohtla-Järve.

19. SASAUKUMA PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTATU PADOMES 5. SESIJAS LEMUMS

Padome nolēma: pieņemt lēmumu par Izglītības sistēmas attīstību rajonā.

1. Pieņemt pirmajā lasījumā un publicēt avīzē rajona izglītības pamatvirzienus, apkopot priekšlikumus un iesniegt tos apstiprināšanai nākamajā sesijā. [Eglītis, Lazda].

2. Izglītības komisijai kopā ar rajona izpildkomiteju izstrādāt un iesniegt apstiprināšanai nākamajā sesijā TIN struktūru. [Eglītis, Sņiķers].

3. Atbrīvot no ienākuma nodokļa to peļņas daļu kooperatīviem, organizācijām, kuri būvē,

remontē vai izgatavo inventāru mācību iestādēm, par to līdzekļu daļu, kuri iegūti attiecīgajā objektā. [Sņiķers].

4. Uzdot rajona izpildkomitejai līdz 1991. gada 1. janvārim iedalīt līdzekļus rajona skolām direktora vietnieka saimniecības

darbā finansēšanai ar līkmi, kura ekvivalenta direktora vietniekam mācību un audzināšanas darbā.

5. Nopublicēt nolikumu par kompensācijām izglītības sistēmā un sagatavot jautājumu izskatīšanai nākamajā sesijā.

6. Lūgt TIM izvērtēt palīgsko-

lu nepieciešamību un ieteikumu republikas mērogā un turpmāk balsīties uz TIM rekomendācijām.

7. Ieteikt izmantošanai darbīgumu projektu starp mācību iestādēm un pārvaldi.

Izglītības attīstības pamatvirzienu izveidi rajonā noteikušas līdz šim vairākas neatrisinātas pretrunas:

starp izglītības nozīmi Latvijas Republikas attīstībā un tās pašreizējo zemo prestižu;

starp izglītības vajadzībām un tās «pārpalikuma» finansēšanas praksi;

starp brīvas personības attīstības nepieciešamību un izglītības unificēto, politizēto raksturu;

starp skolēnu fizisko un intelektuālo slodzi;

starp pedagogu iniciatīvu un direktīvi administratīvo, resorisko vadību;

starp reālo pedagogisko darbību un neapmierinošu pedagogijas un psiholoģijas zināšanu līmeni.

Samilzušo pretrunu atrisināšanas pamatā liekama atziņa, ka izglītības un audzināšanas galvenais mērķis ir radīt apstākļus un nodrošināt bērna vispusīgu fizisko un brīvu garīgo attīstību.

Sajā nolūkā Preiļu rajonā izglītības turpmākai pilnveidošanai tiek izvirzīti sekojoši pamatprincipi:

rajona izglītības sistēma ir suverēnās Latvijas Republikas izglītības sistēmas sastāvdaļa, kas nodrošina izglītības jautājumu patstāvīgu lemtāšanu un risināšanu visos rajona līmeņos, nodrošina republikas prasībām atbilstošu kvalitāti vispārīglokojošajā un profesionālajā sagatavotībā;

izglītības pieejamība visiem rajonā dzīvojošajiem iedzīvotājiem neatkarīgi no dzimuma, nacionālāties, politiskās un reliģiskās pārliecības;

izglītības humanizācija, mācību procesa diferenciacija, rajonā veidojot klases ar atsevišķu priekšmetu padziļinātu apmācību, profilakses, kā arī īpaša tipa mācību un audzināšanas iestādes (ģimnāzijas, komercskolas u. c.);

izglītības nepārtrauktība, radot apstākļus un nodrošinot iespēju ikvienam cilvēkam iegūt, pilnveidot un papildināt izglītību visas dzīves laikā;

iespējas mācīties pasaules valstu izglītības, kultūras un zinātnes centros;

izglītības vadības un pedagogiskā procesa demokratizācija; ģimenes lomas un atbildības paaugstināšana bērnu audzināšanā, vecāku pedagogiskā izglītošana;

izglītības finansēšana no valsts budžeta, vietējo pašvaldību līdzekļiem, iedzīvotāju personiskām iemaksām, novēlējumiem, kā arī no mācību un audzināšanas iestāžu nopelnītiem līdzekļiem u. c.;

vadības un pārvaldes funkciju precīza norobežošana starp vietējām padomēm, to izpildkomitejām un izglītības iestādēm;

pedagoģisko kadru mērķtiecīga atlase, darbības materiālā un morālā stimulēšana, īpaši vērtējot novatorismu un pedagoģisko jaunradi;

mācību un audzināšanas iestāžu patstāvības nodrošināšana, izvēloties un īstenojot variatīvu vietējo, Latgales novada mācību un profesionālās sagatavotības saturu, kas paplašina un padziļina Latvijas Republikas obligāto mācību saturu bāzes kodolu.

I RAJONA TAUTAS IZGLĪTĪBAS SISTĒMAS STRUKTŪRA

Izglītības sistēmas struktūru veido četri secīgi, variatīvi posmi:

1. pirmsskolas posms (ģimene un bērnudārzs),
2. sākumskolas posms (1. — 4. klase),
3. pamatskolas posms (5. — 9. klase),
4. vidusskolas posms (10. — 12. klase).

Otrais un trešais posms veido pamatizglītību, un mācības ir obligātas.

Izglītības finansiālo un materiālo nodrošinājumu garantē valsts.

Vidusskolas posmā iegūst vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību. Mācības notiek pēc variatīviem mācību plāniem un programmām. Arī vidusskolas izglītība ir bezmaksas.

Vienlaikus ar nosauktajiem struktūrpasmiem bērni un jaunieši var izglīties mūzikas, mākslas skolās, kā arī citās ārpuskolas iestādēs.

Līdztekus valsts izglītības iestādēm iespējams atvērt arī maksas mācību un audzināšanas iestādes.

Līdz trim gadiem bērnu audzina ģimenē. No trīs gadu vecuma ģimenē vai bērnudārzā, no sešu vai septiņu gadu vecuma bērns uzsāk mācības vispārīglokojošajā skolā.

Pašvaldības iestādes izlemj jautājumu par grupu veidošanu pirmsskolas iestādēs ar samazinātu bērnu skaitu un dažādu režīmu, kā arī nosaka vajadzību veidot grupas bērniem ar psihiskās un fiziskās attīstības traucējumiem.

Pamatskola (1. — 4. klase)

Ģimenes, kurās ir atbilstoši apstākļi, sazinā ar skolu pirmo četru klašu kursu var apgūt mājās. Apmācības posms var būt saīsināts — atkarībā no skolēna spējam un mācību rezultātiem. Iespējama brīva skolēnu pļūma starp klasēm pēc katra skolēna attīstības līmeņa un mācību procesa diferenciacija atbilstoši katra bērna individuālajām spējam un interesēm.

1. — 4. klasē netiek īpaši akceptēti atsevišķi mācību priekšmeti, bet apmācības process galvenokārt virzīts uz bērna vispārējās attīstības līmeņa paaugstināšanu.

Tautas izglītības nodaļa kopā ar pagastu, pilsētu un ciematu pašvaldībām izveido četrgadīgo skolu tīklu vēsturiski izveidojušās iedzīvotāju dzīves vietās.

Bērniem ar psihiskiem un fiziskiem attīstības traucējumiem rajona izpildkomiteja atver speciālas skolas un klases, bet dažos gadījumos bērni parastās skolās mācās pēc individuālajām programmām.

Devingadīgā skola

Mācības devingadīgajā skolā turpina 4. klasi beigšie un, mācoties piecus gadus, iegūst devingadīgo pamatizglītību.

Sākot ar septīto klasi, ievērojot skolēnu spējas un intereses, iespējama dažu priekšmetu padziļināta mācīšana.

Devingadīgās skolas izglītība nodrošina iespēju turpināt izglītību vidusskolā, ārpuskolas, vidējā speciālā mācību iestādē, kā arī mācīties viengadīgajā, divgadīgajā arodskolā vai strādāt tautas saimniecībā un izglīties vakarskolā.

Izglītības attīstības pamatvirzieni Preiļu rajonā (Projekts)

Tautas izglītības nodaļa atbilstoši jauniešu interesēm un rajona vajadzībām devingadīgās skolas pēdējos divus līdz trīs gadus organizē klases ar profesionālo apmācību, ko atver skolā, skolām kooperējoties vai sadarbojoties ar vietējo arodskolu un izmantojot tās bāzi.

Vidusskola

Obligāts nosacījums izglītības turpināšanai vidusskolā ir devingadīgās skolas izglītība.

Vidējās mācību iestādes audzēkņus uzņem konkursa kārtībā. Rajonā iespējama sekojošu vidējo mācību iestāžu darbība: vispārīglokojošās vidusskolas, vakara un neklātienēs vidusskola un eksternāts, arodividusskolas un vidējās speciālās mācību iestādes.

Vidējās mācību iestādes audzēkņus uzņemas studijām augstākajās mācību iestādēs, kā arī dod iespēju iegūt vidējo speciālo vai arodividzītību.

Mācību saturu vidusskolas posmā veido pati mācību iestāde — republikas komponentu papildina ar izvēles kursiem, kuru saturu nosaka atbilstoši vietējai specifikai, tradīcijām un vajadzībām.

Ārpusskolas iestādes

Ārpusskolas iestādes ir rajona izglītības sistēmas sastāvdaļa, kas veicina bērnu un jauniešu fizisko un garīgo attīstību. Tās finansē valsts un pašvaldības orgāni.

Ārpusskolas iestādes pamatuzdevums ir radīt optimālus apstākļus bērnu, pusaudžu un jauniešu, interešu, spēju un talantu izkopšanai, saturīga brīvā laika un atpūtas organizēšanai, vadoties no audzēkņu brīvprātības principa.

Sajā sakarā nepieciešams rajonā reorganizēt ārpuskolas iestāžu tīklu, veidojot ārpuskolas bērnu un jauniešu jaunrades centru (BJJC). Tajā ietilptu mūzikas un mākslas skolas (Kultūras ministrijas pakļautības iestādes), sporta klubs «Cerība», rajona skolēnu jaunrades centrs, jauno tehniķu stacija, kā arī videotēka (uz reorganizētās filmotēkas bāzes). BJJC organizē pulciņus un atver filiāles skolas, pilsētās un pagastos.

Pašvaldības orgāni slēdz līgumus un sniedz palīdzību BJJC pulciņu un filiāļu materiāli tehniskās bāzes nostiprināšanai. BJJC koordinē metodisko darbu ar profila pulciņu, interešu apvienību, filiāļu u. c. vadītājiem.

II RAJONA TAUTAS IZGLĪTĪBAS SISTĒMAS VADĪBA

Rajona tautas izglītības pārvalde nodrošina visu izglītības iestāžu funkcionēšanu un attīstību un pārziņa visu veidu mācību iestādes.

Tautas izglītības vadīšanai jābūt atdalītai no skolu un audzināšanas iestāžu saimnieciskās darbības. Saimnieciskā darbība tiek nodota vietējo pagastu, pilsētu Tautas deputātu padomju izpildkomiteju pārziņā.

Tautas izglītības nodaļas uzdevums ir nodrošināt vienotu prasību līmeni katram izglītības posmam atbilstoši Latvijas Re-

publikā izstrādātajām pamatprasībām. Nodaļa arī kontrolē valsts izglītības standartu izpildi pagastos un pilsētās, sniedz informāciju, koordinē metodisko palīdzību un attiecības ar Tautas izglītības ministriju.

TIN veic rajona tautas izglītības attīstības perspektīvo plānošanu, sadala centralizētos valsts un rajona finansiālos un materiāltehniskos resursus.

Citas ar mācību un audzināšanas iestāžu darbību saistītās saimnieciskās iestādes, organizācijas, apvienības jāpārkārt uz saimnieciskā aprēķina principa. Skolas un audzināšanas iestādes slēdz līgumus un norēķinās ar šīm iestādēm.

Tautas izglītības nodaļas vadītāju pēc saskaņošanas ar Tautas izglītības ministriju apstiprina rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja.

TIN vadītājs iesaka izpildkomitejai izglītības nodaļas struktūru, nepieciešamos statusus, finansiālo pamatojumu un galvenos darbības virzienus. Vadītājs mācību procesa metodiskās vadības pilnveidei izglītības sistēmas vadībai veido mācību, metodisko komisiju, kolēģiju vai citu padomdevēju institūtu.

Komisijā (kolēģijā) ietilpst TIN padomnieki, atsevišķu skolu direktori, to vietnieki, priekšmetu metodisko apvienību vadītāji, skolotāji, sabiedrības pārstāvji. Komisiju (kolēģiju) vada TIN vadītājs.

Tautas izglītības nodaļa, pamatojoties uz TIN izstrādātiem paraugnolikumiem, veido rajona mācību iestāžu paraugnolikumus, ņemot vērā mācību un audzināšanas iestāžu konferencēs pieņemtos darbības pamatvirzienus.

Rajona Tautas deputātu padome nodod katras mācību iestādes rajona budžetā paredzētos līdzekļus un materiālos resursus attiecīgās pašvaldības rīcībā.

Lai nodrošinātu vietējo pašvaldību gatavību pārņemt minētos līdzekļus un materiālos resursus savā pārziņā, rajona izpildkomiteja, kopā ar vietējo pašvaldību izpildkomitejām izstrādā un nodod apstiprināšanai rajona Tautas deputātu padomei kalendāro plānu un pasākumu kompleksu.

Rajona izpildkomiteja nosaka kārtību, kādā mācību un audzināšanas iestāžu vadītājam ir tiesības noteiktā darba algas fonda ietvaros sastādīt štatu sarakstus un noteikt darbinieku algas, kā arī tiesības tos pieņemt darbā uz līguma pamata.

Izpildkomiteja nosaka, ka mācību un audzināšanas iestāžu gada beigās neizlietotie budžeta līdzekļi atstājami šo iestāžu rīcībā. Rajona izpildkomiteja nodod apstiprināšanai Tautas deputātu padomes sesijā inflācijas koeficienta piemērošanas kārtību budžeta iestāžu darbinieku atalgojuma noteikšanā; izstrādā un nodod apspriešanai kārtību, kādā piešķirami dzīvokļi izglītības un audzināšanas iestāžu darbiniekiem.

Pašvaldības izpildorgāni, saskaņojot ar tautas izglītības nodaļu, apstiprina mācību un audzināšanas iestāžu vadītājus.

Saimniecisko un finansiālo jautājumu kārtošānai pašvaldības iestādes ar mācību un audzināšanas iestāžu vadītājiem slēdz līgumus.

Atslēdz vaļā mīlumu!

Lentas un pušķi, akurāti pieglāstī pakauši un ar pūlēm savaldītas cirtas, piesarkuši vaigi un mirzdošas acis. Bērņeji svētku drānās, bet blakām māmiņas un tēti. Kas var būt vēl labāks!

Vispirms — kinoteātri «Ezerzeme» jaunu multieņu skatīšanās, pēc tam brīnišķīgs koncerts kultūras namā, kurā klavieru duets tik izteiksmīgi atdarina zvērus, kuri pēc tam «paši parādās» — lētas Rīgas aktieru rokās.

Ja ir sākies Latvijas Bērnu fonda un «vaļi» kristīgās baptistu draudzes no Vācijas labdarības akcija Preiļos «Esi līdzī, Zemes bērns».

Koncerta programmas «nagla» — daudz bērnu ģimeņu kora «Dēkla» no Rīgas uzstāšanās diriģenta Arnolda Skrides vadībā. Korī trīs grupas: paši mazākie — «Asniņi», vidējā vecuma — «Atvases» un vecākie — paši vecāki. Repertuārs atsevišķs katrai grupai un arī kopīgs visam lielajam apvienotajam korim. Kā teica diriģents: «Mēs piejums atbraucām ar trim autobusiem, bet divi vēl palika mājās».

Kā ciruļi treļļi uz kora fona skan tīrās, smalkās triju māsiņu Skridu balstiņas. Meitenes jau ir pazīstamas no uzstāšanās televīzijā. Šīs talantīgās meitenes spēle uz «ažādiem» mūzikas instrumentiem un labi dzied. Tikko no skatuves nogāja aplausu pavadītāis koris, kā [no kurienes gan radušies!] zālē ievēlās vesēls bars ruku un aizrāva sev līdzī bērnus — gan iestiprināties, gan padelvēties, bet pēc tam — uz Meistarū sveikumiem. Lūk, šeit varēja parādīt visu, ko proti, bet, ja neprofi, iemācīties vērti, tamborēt, pīt, veidot, līmēt, griezt podnieka ripu, un daudz ko citu. Bet tad jau

klāt bija čigānu kulba, un sākās mainīšana un tirgošanās ar bērnu apģērbu un apaviem.

Vakars atnāk ar Mīķejdienas balli. Uz skatuves ir «Valdemāra kapela» — rīdzinieki, kas aizrautīgajiem dejojājiem laiku pa laikam apjautājas, vai viņu simpātijas pieder valdemāriešiem, vai tomēr «mīlestībai no Preiļiem», proti, J. Teilāna vadītajam ansamblim, kas stāv zāles pretējā galā un ik pēc brīža spēlē savus gabalus. Bet dejojāji sirdis pieder gan vieniem, gan otriem, atkarībā no tā, kuri spēlējuši labāku dancojamo gabalu. Tiem, kas kaunējas no tik smalkām dejošanas padarīšanām, zālē atvēlēta vieta joti pie sirds ejošām, pie tam organizētām —

blēņām. Par visādiem jaukumiem, mīni un maksī pārsteigumiem varētu sīki un gari stāstīt. Tomēr īpaši gribētos uzsvert to sevišķo labvēlības, cieņas pilno un ielēnētoto, uzmanīgo attieksmi pret kafu bērnu, arī to kautrīgāko. Un laikam pirmais pasākums Preiļos, kur bērni tā pa istam to izjuta.

Kā lai te neatceras tās vēju applūnītās, nožēlojama izskaļa egles ar Salavečiem, līdz kuriem var izlauzties tikai stiprākie un lielākie bērni, pagrūžot mazākos un kautrīgākos, un tam visam kopā jāsim-

A. SOLZENICINS

Kā mums iekārtot Krieviju?

(Man iespējamie apsvērumi)

(2. turpinājums)

Pamatota ir hierarhija: savienotās republikas — autonomās republikas — autonomie apgabali — nacionālie apvidi. Tautas skaitlisko svaru nedrīkst ignorēt, atteikšanās no šīs proporcionalitātes ir ceļš uz haosu; tā var nīkulot ANO, bet ne vitāla valsts.

Krimas tatāriem, protams, jāpaver visas iespējas atgriezties Krimā. Bet atbilstoši XXI gadsimta gaidāmajam iedzīvotāju blīvumam Krimā var dzīvot 8 līdz 10 miljoni cilvēku — un 100 tūkstošus liela tatāru tauta

nevar pretendēt uz tiesībām pārvaldīt Krimu.

Un visbeidzot — vismazākās tautības: penci, permieši, evenki, nansi, bakasieši, čukči, korjaki... Visas nav uzskaitāmas. Tās visas labi dzīvoja cara «tautu cietumā», bet uz izmiršanas ceļa tās sākām vilkt mēs, komunistiskā Padomju Savienība. Cik daudz launuma tām nodarījusi mūsu nolādētā administrācija un mūsu plēsonīgā un stublā industrija, nesdama nāvi un indi to novadiem, gaudama šim tautībām pedėjo dzīves balstu, it īpaši tām, kas skaitliski ir tik draudzoši mazas, ka nespēj cīnīties par

izdzīvošanu. Jāpaspēj tās nostiprināt, atdzīvināt un glābt! Vēl nav galīgi par vēlu.

Katra, arī pati mazākā, tauta ir neatkarīga dieva lecceres šķautne. Pārfrāzēdams kristīgo bausli, Vladimirs Solovjovs uzrakstīja: «Mīļi visas tautas kā pats savējo».

XX gadsimts pilnīgi nelikumīgas politikas dēļ grūst un izvirst. Tas, ko prasa no jebkura kārtīga cilvēka, nepieņem valstij un valstsviriem. Pienācis pēdējais brīdis meklēt augstākas valstiskuma formas, kas balstītos ne vien uz egoismu, bet arī uz līdzjutību.

Sadalīšanās process

Ar šo ilga pilsoņu kara postā Ar šo brīdī pie darba jākeras visu pušu ekspertu komisijām. Neaizmirsīsim arī, cik bezatbildīgi nevērtīga bija padomju robežu nosprašana. Dažās vietās varbūt vajadzīgi precizējumi, lai robežas atbilstu patiesajam iedzīvotāju izvietojumam, bet citās vietās — arī vietējie piebiscīti objektīvas kontroles uzraudzība.

Protams, tas viss var prasīt vairākus gadus.

Milioniem cilvēku būs jāmeklē atbilde uz grūtu jautājumu: palikt tur, kur viņi dzīvo, vai braukt projām? Bet tas izpostīs visu viņu dzīvi, viņiem būs vajadzīga liela palīdzība. (Un ne tikai krieviņiem no malienēm, bet arī tiem laudim no malienēm, kas pašlaik dzīvo Krievijā.) Uz kuriem braukt? Kur būs jaunā pajumte? Kā lai iztiek, līdz dabū jaunu darbu? Par to jārupējas nevis katram pašam, bet gan šim ekspertu komisijām. Jābūt valsts kompensācijai. Un katrai tapušajai valstij precīzi jāgarantē mazākumtautību tiesības.

Un vēl grūtāk būs bez sāpēm izjaukt tautas saimniecību un

nodibināt tirdzniecisku apmaiņu un rūpniecisku sadarbību uz neatkarības pamatiem.

Un tikai šī darba gaitā vai pat pēc tā pabeigšanas ikvienam valstiskajam veidojumam izvirzīsies tā istas problēmas, nevis tas iesīkstējušais «nacionālais jautājums», kas mūs šķietami nomocījis, ka sašķobījis visas mūsu jūtas un dzīves īstenību.

Ceļā uz šo nākotni mēs jau tagad saduramies ar negaidītiem pārsteigumiem. Cik nepacietīgi pēc savas nacionālās neatkarības alkst Gruzijai! (Jāatgādina, ka Krievija to vardarbīgi neiekaroja, to izdarīja tikai Ļeņins 1921. gadā.) Bet kas jau notiek: apspiež abhāziešus, apspiež osetīņus, un neielaiž savā senajā dzimtenē Stalina izraidītos meshus... Vai tad tiešām tāda ir tā līgota nacionālā brīvība?

Lai pie kā mēs arī kertos, lai par kuru politiskās dzīves šķautni domātu — mēs neviens nevaram gaidīt nekā laba, kamēr mūsu stingrā griba tiecas tikai pēc atbilstības mūsu interesēm, aizmirstot ne tikai dieva taisnību, bet arī visparastāko tikumību.

Krievijas savienības neatliekamie uzdevumi

Trīsceturtdaligadsimta laikā mēs esam kļuvuši tik nabagi, esam tik sagandēti, tik noguruši un izmisuši, ka daudziem nolaižas rokas un jau šķiet, ka mūs var glābt vienīgi debesu spēki.

Bet brīnumu nepiedzīvo tie, kas netiecas tam pretim.

Gan mūsu bērnu liktenis, mūsu dzīvotgriba un mūsu tūkstošgadīgā pagātne, gan mūsu senču gars, kas tomēr kaut kādi ir iemiesojies mūsos, palīdzēs rast spēku, lai tiktu galā ar visu šo un visu citu.

Un, kaut arī mums nav dots laiks apsvērt labākas attīstības ceļus un izstrādāt saskaņīgu programmu un mums nākas sisties, mēlaties un lāpīt caurumus, kaut arī no visām pusēm mūs žņaudz līdzdienas vajadzības, brēkdamas katra par savu, par savu vien, — mēs nedrīkstam zaudēt aukstasinību un piesardzīgu gudrību, izraugoties pirmos pasākumus.

Es viens pats neņemtos tos uzskaitīt: jāsanāk kopā veselīgiem praktiskiem prātiem, jāsadarbības labākajiem spēkiem. Mūsu pašreizējā saimniecībā vaid viss, un tai jāatrod ceļš, bez tā nevar dzīvot. Drīzāk jāļauj cilvēkiem izjust darba jēgu, jo nu jau pusgadsimtu nevienam nav nekādas nozīmes strādāt! Nav kaš audzē labību un gana lopus. Miljoniem cilvēku mitinās tādās vietās, ko pat par dzīvokļiem nevar nosaukt, vai pa divdesmit gadiem pavada pūznojošās kopmītnēs. Mīl nabadzībā visi veči un invalīdi. Mūsu brīnumskaisto zemi piegānījušas rūpniecības izgāztuves un izvagojuši briesmīgi dangaini ceļi. Un mūsu nepateicīgi nonievātā daba atriebjas, plešas plašumā ne tikai Černoņilas radioaktīvie plankumi.

Un tagad vēl turklāt jāgatavojas tautiešu pārceļošanai, jo viņi zaudē dzīvesvietu? Jā, neizbēgami.

Un — kur lai ņem līdzekļus?

Bet cik tad ilgi vēl mēs barosim un baistīsim dažādās pasaulē malās mūsu pašu iedibinātos tirāniskos režīmus — neapmierināmos mūsu bagātību rīvējus? — Kubu, Vjetnamu, Etiopiju, Angolu, Ziemeļkoreju, mums tak gar visu ir daļa! Un tās vēl nav visas, vēl tūkstošiem mūsu «padomnieku» blandās apkārt, pa visām malām. Un cik gan asiņu izliets Afganistānā — zēl taču arī to palaist garām? Grūd nauku arī tur?.. Tas viss nozīmē desmitiem miljardu gadā.

Cilvēks, kas ar vienu cirtieņu acumirkli spēš atteikties no tā, tas būs īsts valstsvīrs un patriots.

Bet cik ilgi un kāpēc mums jārada arvien jauni uzbrukuma ieroču veidi? Jātur Kara Flote visos okeānos? Vai visas planētas sagrābšanai? Bet tas jau prasa simtiem miljardu gadā. Arī tam itin strikti jādara gals. Varbūt pagaidīsim — un arī kosmosam.

Un vēl — atvieglotā Austrumeiropas apgāde ar mūsu ciešanās iegūtajām izejvielām. Esam padzīvojuši «sociālisma nometnē» — nu gan pietiek. Par Austrumeiropas zemēm mēs priecājamies, lai brīvi dzīvo un plaukst, — bet par visu lai maksā pēc pasaules cenām.

Vai arī tā ir par maz? Tad jāizbeidz nepārredzami kapitālieguldījumi rūpniecībā, kas nespēj atdzīvoties.

Visbeidzot — neaptveramā PSKP mantība, par to jau visi runā. Pietiekami salaupts tautas mantas 70 gados. Pietiekami tās patriekts. Protams, iztērēto, izsvaidīto, izlaupīto vairst neatgūt, bet atdodiet kaut vai to, kas palicis, — ēkas, sanatorijas, speciālās fermas, izdevniecības — un iztieciat ar savam biedru naudām. (Un tikai par partijas stāžu — paši maksājiet

pensijas, bet nevis no valsts kabatas.)

Un visu nomenklatūras birokrātijai, dikdienīgo daudzmitāju pārvaldes aparātu, kas stundzina visu tautas dzīvi, — ar tā lielajam algām, labumiem un speciālajiem veikalumiem — beigsim barot! Lai dara derīgu darbu un saņem, cik nopelnījuši. Jaunajā dzīves kārtībā arī četras piektdaļas ministriju un komiteju vairst nebūs vajadzīgas.

Lūk, no kurienes nāks nauda.

Bet kam iztērēti pieci, gandrīz jau seši trokšņainās «perestroikas» gadi? Nožēlojamiem CK iekšējiem pārkatrojuumiem Kropļīgas mākslīgās vēlēšanu sistēmas sastikšanai, lai tikai Komunistiskā partija neizlaistu no rokām varu. Aplamiem, jucekliem un nedrošiem likumiem.

Nē, nepavērsies tautas ceļš pat uz visneatliekamāko, un neko prātīgu mēs nesasnīsim, kamēr komunistiskā leniniskā partija nevis vienkārši atdos Konstitūcijas pantu, bet pilnīgi atteiksies no jebkādas ietekmes uz ekonomisko un valsts dzīvi, pilnīgi aizies no mūsu, pat kādas mūsu dzīves jomas vai kāda novada vadīšanas. Gribētos, lai tas notiktu nevardarbīgā ceļā, lai tā netiktu izspiesta vai izgrūsta, bet pati publiski nozēlotu padarīto: ka tās nozēgumi, cietsirdība un bezjēdzība iegrūduši mūsu zemi bezdibenī un tā nezina, kā no tā izkļūt. Lūk, kas jādara, nevis apkaunojošās kēpēcības dēļ jābūvē jauna KKP, lai krievus identificētu ar visām asiņām un dubļiem un tenteriski stātos ceļā vēstures gaitai. Ja partija tik publiski atvītu savu vainu, noziedzību un bezpalīdzību, tas būtu kaut vai pirmais mēģinājums atsvaidzināt mūsu smagi nomācošo morālo gaisotni.

(Turpinājums sekos.)

(Sākums 2. lpp.)

bolzē Ziemassvētku un Jaungada prieks... Kā lai neatceras to bērnu noskumšanu, kas eglītes vakarā vienu pēc otras atin tukšas loterijas biļetes, bet retajās pilnajās ir dārgas deficīta mantas... Par to, ka sabiedrībā ieviešas arvien vienaldzīgāka attieksme pret bērniem, varētu runāt daudz, bet tā gribas atgriezties tai jaukā, lietainajā, bet svecīšu liesmiņām piesildītajā vakarā, kurā šķām pirmo reizi pēc grāfu Borghu (sīkiem) burvīgs feierverks pie naksnīgā Preiju parka vārtiem, šķiet, visus bērņus noskaņoja uz viena temata sapņiem tajā nakts...

Akcija ar dažādiem pasākumiem

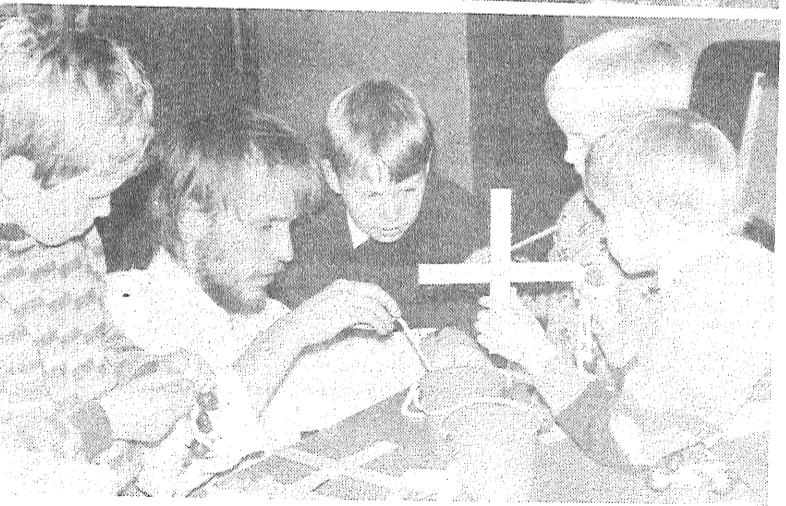
un dāvanu sadali turpinājās arī otrajā dienā.

Ja akcijas pirmajā dienā piedalīties varēja ikviens ieinteresētais, tad otrā jau bija paredzēta tieši daudz bērnu ģimenēm. Tās bija uzaicinātas arī no citiem Latgales rajoniem. Baznīcā notika šīm ģimenēm vēltis dievkalpojums.

L. ZILE
L. SILA

ATTĒLOS: koris «Dēkla» ar diriģentu A. Skrīdi; ikviens gribētais varēja pats izgatavot jauku marioneti no parastiem izejmateriāliem — kastāņiem, lineāla, veļas auklas; strūklakas...no uguns.

J. SILICKA foto

Precizēsīm visu par pensijām

Pirms stājas spēkā Latvijas Republikas likums par valsts pensijām, nepieciešams veikt vairākus pasākumus, lai iegūtu papildu informāciju par pensionāru kopējo darba stāžu, par pensionāru apgādībā esošajiem nepilngadīgajiem ģimenes locekļiem.

Ipaša uzmanība veltīta šādiem jautājumiem:

a) vai pensionāram ir vēl papildu darbs, kas nav ticis uzraudzīts, piešķirot pensiju (piemēram, kolhoza biedra darbs, mācību laiks augstākajā vai vidējā speciālajā mācību iestādē u. c.);

b) vai pensionārs ir strādājis pēc pensijas piešķiršanas. Ja ir strādājis, nepieciešams iesniegt attiecīgus dokumentus.

No pensionāriem pieņemami visi viņu rīcībā esošie dokumenti par darba stāžu, kas dod tiesības uz pensijas palielināšanu par izpeļņas (1% — 2%) procentiem par katru pilnu darba gadu virs 20, respektīvi — 25 gadiem. Pierādīšanai var tikt pieņemtas arī liecinieku liecības. Darba stāžā ieskaitāms darbs vācu okupācijas laikā (no 1941. gada 1. jūlija līdz 1945. gada 9. maijam), kas pierādīts vispārnoteiktajā kārtībā, neprasot pierādīt darbu līdz okupācijai.

Lai ieskaitītu darba stāžā bērnu kopšanas laiku, uzrāda bērna dzimšanas apliecību un dokumentu, kas pierāda, ka bērns sasniedzis 8 gadu vecumu (pase, pagasta vai cjemata TDP izpildkomitejas, vai namu pārvaldes izziņa u. c.), ja sievietēm ir pārtraukums darbā.

Dienesta laika jebkurā armijā, kā arī gūstā atrašanās laika pierādīšanai var tikt pieņemti šādi dokumenti:

izraksts no karaklausības apliecības,

izraksts no sarkanarmieša grāmatīņas,

kara komisariātu izdotās izziņas,

arhīva iestāžu izziņas.

Ja apgādībā ir nepilngadīgi ģimenes locekļi (bērni, brāļi, māsas un mazbērni, kas nav sasnieguši 18 gadu vecumu), pensionāram tiek piešķirta piemaksa pie vecuma pensijas un I un II grupas invaliditātes pensijas par pilnu darba

stāžu. Lūgums iesniegt sociālajā nodaļā pagasta, TDP izpildkomitejas vai namu pārvaldes izdotu izziņu par iepriekš minēto nepilngadīgo ģimenes locekļu atrašanos pensionāra apgādībā.

Pilsoniem, kuri atzīti par nepamatoti administratīvi izsūtītiem, saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes 1988. gada 2. novembra lēmumu Nr. 350 u. c. lēmumiem nepieciešams uzrādīt dokumentu par izsūtījumā pavadīto laiku, lai to ieskaitītu darba stāžā trīskāršā apmērā.

Ja pilsonis strādājis leprozoriā vai AIDS apkaršanas nodaļās, slimnīcās, par to sociālajā nodaļā uzrādāmi attiecīgi dokumenti, lai šo darba laiku ieskaitītu darba stāžā divkārtšā apmērā.

Ja pensionāriem kādā no variantiem ir lielāka vidējā mēneša izpeļņa nekā tā, no kuras aprēķināta pensija, ieteikts iesniegt sociālās nodrošināšanas nodaļā jaunu izziņu par izpeļņu.

Pensijas lietu kārtotājiem noskaidrot minētos apstākļus pēc pensionāra dzīvesvietas un dokumentus iesniegt vai uzrādīt sociālās nodrošināšanas nodaļā.

Ja papildus dokumenti par darbu, kas veikts līdz Latvijas Republikas likuma par valsts pensijām spēkā stāšanās laikam (1991. gada 1. janvāris), par izpeļņu, izsūtījumā pavadīto laiku utt. tiks saņemti sociālās nodrošināšanas nodaļā līdz 1991. gada 31. decembrim ieskaitot, agrāk piešķirtās pensijas pēc jaunā likuma normām pārreķināmas ar 1991. gada 1. janvāri.

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Ministru Padomes lēmumu Nr. 77, uzņēmumiem, iestādēm, kolhoziem un padomju saimniecībām jāizmaksā pensijas strādājošiem pensionāriem jaunajos apmēros.

Papildus norādījumu un paskaidrojumu nebūs.

Sociālās nodrošināšanas nodaļa pieņem pilsoņus tikai pirmdienās un piektdienās no plkst. 9.00 līdz 18.00.

I. MIHAILOVA,

sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītāja

SPORTS

Sporta kluba „Cerība” septembris

● Vasaras nogalē Preiļos notika republikas finālsacensības mazajā futbolā. Trenera Vladimira Točko audzēkņi (dzimuši 1978. g.) bija pārāk viesmīlīgi un piekāpās Rīgas futbola skolas komandai (0:2), kā arī šī turnīra uzvarētājiem — «Darba rezervju» futbolistiem (0:1). Spēlējot ar Liepājas komandu, rezultāts bija neizšķirts (0:0). Izcīnīta ceturrtā vieta, bet gandarījums par paveikto tomēr ir, jo preiļieši nebūt neizskatījās vājāki par saviem konkurentiem. Bet tādi spēlētāji kā Intars Vaivods, Vladimirs Fjodorovs un Andrejs Filimonovs ar savu fizisko un tehnisko sagatavotību izcēlās arī uz rīdzinieku un liepājnieku fona. Vēl jāpiebilst, ka ceļš uz šo finālturnīru nebija viegls, jo nācās pieveikt Rīgas «Daugavu», Daugavpils un Rēzeknes jaunos futbolistus.

● Ar piecām medaļām un 2. vietu komandu vērtējumā savā grupā no Latvijas jaunatnes meistarsacīkstēm (vidējā grupa) atgriezušies sporta kluba «Cerība» vieglatlēti. Aglonas internātskolas audzēknis Normunds Grope, kuru trenē Andris Tuks, sasniegta personiskos rekordus 100 metru skrējienā (11,9 sek.) un 200 metru skrējienā (24,6 sek.) un abās distancēs bija otrais. Normunds palīdzēja tikt pie medaļām arī Krāslavas pušiem, ar kuriem kopā skrēja 4x100 metru stafeti un izcīnīja trešo vietu. Šis pat skolas audzēknis Vladimirs Melņiks bija otrais 3000 metru skrējienā ar rezultātu 10 min. 15 sek., bet 1500 metru kāvēkļu skrējienā — trešais — 5 min. 12,9 sek. Atzīstami startēja arī mūsu jaunās soļotājas. Kristīne Erte no Galēniem ierindojās 5. vietā (16 min. 59,9 sek.), bet Marija Fopmane no Riebiņiem — 6. vietā (19 min. 24,8 sek.).

Nu, bet piektais komandas dalībnieks Jevgeņijs Smirnovs, kurš mācās Līvānu 2. vidusskolā, uz sacensībām vienkārši neatzbrauca. Ka

sportists paskaidroja trenerim, viņam, lūk, neizūvis treniņtērps (!).

● «Cerība kausis» — tā saucas sezonas ieskaņas sacensības basketbolā un volejbolā. Jaunākās grupas volejbolistes uzvarēja Rīgas volejbola skolas otro komandu, Daugavpils un Jēkabpils sportistes un iekļuva finālturnīrā, kurš drīz notiks Rīgā.

Ne tik spoži veicās basketbolistēm — vecākās grupas meitenēm (1975. g.). Par līvānietēm spēcīgākas izrādījās gan Ventspils, gan Rīgas «Lokomotīves» pārstāves. Tātad šoruden par «Cerība kausiem» cīnīsies citi.

● Pēc triju mēnešu cīņām finišējis Preiļu pilsētas čempionāts futbolā. Par uzvarētājiem kļuva «Lauktehnikas» futbolisti, kuri finālā uzvarēja starpsaimniecību celtniecības organizācijas komandu. Spēlē par trešo vietu agrofirma «Sarkanais Oktobris» pārspēja sporta klubu «Cerība». Nākamajās vietās ierindojās «Dubnas» jaunieši, Rušonas un rajona iekšlietu daļas komandas.

Par turnīra labāko vārtsargu atzīts Valdis Luika («Cerība»), aizsargu — Gunārs Martinovs (agrofirma), pussargu — Edgars Rubīns (SCO), uzbrucēju — Viktors Martinovs («Lauktehnika»). Par rezultatīvāko spēlētāju kļuva Aleksandrs Jerofejevs («Lauktehnika»).

● Iecere Preiļos izveidot skrējēju klubu ir tuvu īstenībai. Šādu domubiedru kopu uzņēmies vadīt Riebiņu vidusskolas fizikultūras skolotājs, skrīšanas sporta entuziasts Leonīds Valdons. Praktiski pašlaik viņš ir visu republikas mēroga skrījienu dalībnieks. Klubu savā pajumtē nems «Cerība». Leonīds Valdons un arī mēs ļoti ceram, ka 19. oktobrī plkst. 19.00 visi, kas grib kļūt par šī kluba biedriem, atnāks uz pirmo tikšanās sporta klubā «Cerība».

I. BABRIS,
sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputātes VALENTĪNAS ZEILES SEKRETĀRS EDGARS MUKĀNS pieņems apmeklētājus katru trešdienu no plkst. 16.00 līdz 19.00 Preiļu 1. vidusskolas ārpusklases darbu organizatora kabinetā (2. stāvs) Pieņemšanas laikā zvanīt pa telefonu: 22558.

KOLHOZS «ROZUPE»

aicina talkā

Iopbarības biešu novākšanā (samaksa — 20 rubļi par tonnu),
puscukurbiešu novākšanā (samaksa — 23 rubļi par tonnu).
Pieteikties uz vietas vai pa telefoniem 58588, 58688.

Si gada 12. oktobrī plkst. 20.00 Līvānu pilsētas kultūras namā, 13. oktobrī plkst. 19.00 Preiļu kultūras namā
ROKGRUPAS «JUMPRAVA» KONCERTI.
Bīlešu iepriekšpārdošana.

CĪENĪJAMIE RAJONA UN LĪVANU IEDZĪVOTĀJI!
KOOPERATĪVS «AMATNIEKS»
piedāvā pakalpojumus **DAŽĀDU PRIEKŠMETU IZGATAVOŠANĀ NO METĀLA** par līgumcēnām. Var iegādāties gatavus izstrādājumus.
Griezties **LEBR** remontu mehāniskajā cehā. Tālrunis izziņām: 43768.

Nu, Dieviņi, tava valā, nu tavā rociņā...

Bet reizēm, kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt...
Sāpju brīdī esam kopā ar Annu Pabērzu, no VIRA atvadoties.

Līvānu 1. vidusskolas skolotāju kolektīvs

Lai mātes mila paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēkus smelt.
(I. Mežnora)

Dalām bēdu smagumu ar Albertu Sprūģi, MĀTI smiltajā izvadot.

Kolhoza «Rušona» speciālisti

Kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt.
(Z. Purvs)

Izsakām līdzjūtību Aleksandram Kozirevam sakarā ar TEVA nāvī.

I iecirkņa mehanizatori

Tēvs mūžu kā akmeni nolika
Aparta tūruma malā.
Ar delnu sviedrus norausa
Un nopūtās... Darbs nu ir galā.
(Z. Purvs)

Sāpju brīdī skumstam kopā ar Ainu Peisenieci, TĒTI kapu kalniņā pavadot.

Preiļu rajona patērētāju biedrību savienības valde un arodkomiteja

Latvijas saule,
Kokas uz krūtīm man saliec.
Es aizeju projām,
Tu bērniem un mazbērniem paliec.
(A. Skalbe)

Izsakām dziļu līdzjūtību Inesei Vaganovai un piederīgajiem sakarā ar TEVA nāvī.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Tu, labā māt, nu projām aizej klusi

Tai ceļā tālajā, no kura nepārnāk.

(M. Bārbale)

Skumju brīdī esam kopā ar Albertu Sprūģi, MĀTI pēdējā gaitā pavadot.

Kolhoza «Rušona» valde un arodkomiteja

Noīlā asara, saņņaudzas vaigs,
Pienāk nesauktais ardievu laiks.
(H. Dorbe)

Izsakām dziļu līdzjūtību Eļmāram Dimantam sakarā ar TEVA nāvī.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Tu esi uz mūžiem aizgājis
No šī dārza un no šīs mājas,
Tu esi uz mūžiem aizgājis no pasaules...
(L. Bīdaka)

Izsakām līdzjūtību Ainai Peisenieci, TĒTI smiltajā izvadot.

Preiļu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienības kolektīvs

Saņem, labā zemes mātē,
Vīnu sirmu māmūlīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
(T. dz.)

Skumju brīdī esam kopā ar Juri Rudzātu, MĀTI smiltajā izvadot.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē tīts
(E. Vēveris)

Dalām bēdu smagumu kopā ar Annu Pabērzu, VĪRU smiltajā izvadot.

Līvānu kultūras nama dramatiskais kolektīvs

Nošalc vēsma: mierīga lai dusa,
Lai tev viegla tēvu zemēs smilts.
(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, JĀZEPU PANKOVSKU pēdējā gaitā izvadot.

2. iecirkņa mehanizatori

CĪENĪJAMIE LASĪTĀJI!

NEAIZMIRSTIET: uz rajona laikrakstu «Novadnieks» 1991. gadam jūs varat parakstīties tikai līdz šī mēneša beigām, tas ir — līdz 31. oktobrim!
ATGĀDINĀM: sakarā ar avižu papīra deficītu arī nākamgad «Novadnieku» preses izplatīšanas apvienības kioskos nopirkt nevarēs.

Galvenais redaktors **Pēteris Pizelis**

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.
REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.
Tālrunis uzzīnām: 22305.
Izdod apgāds «Avīze», Rīgā, Sarkanarmijas ielā 47.
Izdevējdarbības licence Nr. 000069.
Iespēts ražošanas apvienības «Līta» Daugavpils tipogrāfijā Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viens nos. iespiedloksne.
Mēslens 13941 eksemplārs (latviešu valodā — 9990 eksemplāri, krievu valodā — 3951 eksemplārs). Pas. 932.
«Novadnieks» («Земляк»). Газета Преильского района Латвийской Республики на латышском языке.